

Italijansko bojišče.

Ob izlivu Piave smo v noči od 5. na 6. julija v celnem redu umaknili nekoliko naše tamošnje čete. Srditi boji ob Piavi se nadaljujejo, ker skuša sovražnik priti na levi breg reke. Tudi v gorovju pri Asiagu, zlasti v gorovju Pertica napada sovražnik, o junačen vsled vseh ob spodnjem toku Piave, v svoji srditostjo naše postojanke.

Boji v Albaniji.

Tudi na albanskem bojišču so se začeli Italijani prav živahno gibati. Dne 7. t. m. so ob srednjem in spodnjem toku reke Bojuze napadli z močnimi četami naše postojanke, vsled česar smo bili prisiljeni, da smo nekoliko umaknili naše prednje čete v dolini imenovane reke.

Francosko bojišče.

Razven hudih artilerijskih bojev ob Sommi nobenih večjih vojnih dogodkov. Iz premikanja čet, izvedovalnih sunkov ter sploh iz obširnih priprav na obeh straneh je sklapati, da se nahajemo na francoskem bojišču pred novimi velikimi vojnimi dogodki.

Razne politične vesti.

Shod v St. Petru v Medvedovem setu. Tudi ta za zadnjo nedeljo, dne 7. t. m., določeni shod je bil prepevčan, dočim so smeli Nemci v Bruku imeti svoj volkstag ter hujskati proti rešenju jugoslovanskega vprašanja. Ljudi je prišlo veliko od daleč na blizu, da bi poslušalo naznanjene govornike dr. Korošca in dr. Jankoviča. Toda govoril je samo vladni komisar, ki je imel sicer svoje zborovalce-žandarje skrite, a vendar pretil z njihovimi bajoneti, ako bi skušali zborovati. Ljudstvo se je pevačje narodne pesmi sicer polagoma razslo, toda tega nihče ne razume, zakaj da Nemci smejo zborovati in govoriti, a Slovenci molčati. Ako vlada misli, da se na ta način ljudstvo pomiri in jugoslovansko gibanje zajezi, se zelo moti. Misli se ne dajo prepovedati, posebno ne misli, o katerih je pri nas vsakdo prepričan, da bi njih izvršitev nam koristila in ne našim narodnim nasprotnikom.

Jugoslovanski klub ima svojo sejo v ponedeljek, dne 15. t. m., popoldne ob 5. uri. Določil se takle za torej in naslednje seje.

Parlamentarna komisija Jugoslovanskega kluba ima sejo v ponedeljek, dne 15. julija, popoldne ob 10. uri.

Akcijski komite, ki ima določiti skupno taktiko s Čehi, se bo zbral tekem popoldne dne 15. t. m. V ta komite spadajo gg. dr. Korošec, Gostinčar, Demšar, dr. Ravnihar, dr. Benkovič, dr. Vukotič in dr. Tresič-Pavičič.

Pogajanja med Poljaki in Nemci. Med Nemci in Poljaki se vrše pogajanja in pogovori, kako zvariti večino v državni zbornici. Pogajanja so strogo zapurna. Poljaki zahtevajo, da mora ostati Galicija nerazdeljena ter se je ne sme deliti v poljski in rusinski del. Pogajanja se nadaljujejo. Nemški listi pišejo, da nlegue priti do zveze med Nemci in Poljaki.

Slov. meščanska šola v Zaleu. Vpisovanje in vsprejemni izpiti v I. razred na novoustanovljeni slovenski meščanski šoli v Zaleu se vrši v ponedeljek, dne 15. t. m., ob 8. uri zjutraj v ljudski šoli. K izpitu prinese krstni list in zadnje šolsko izpričevalo s podpisom. Pristop v to meščansko šolo imajo tudi dekletki kot hospitantke. Učni jezik je slovenski, vendar je tudi preskrbljeno za temeljito priučenje nemščine kot drugega deželnega jezika. Ta zavod ima trgovsko-obrtni značaj ter je doslej prva meščanska šola na Slovenskem Stajerju, ki bo nudila našemu narodu višjo in širšo naobrazbo za praktično življenje.

Pisarna S. K. Z. združena s Poslovalnico slovenskih spodnještajerskih poslancev se nahaja v Mariboru, Koroška cesta št. 5, I. nadstropje. Pisarna daje članom S. K. Z. pojasnila v vseh vojaških, upravnih in davčnih zadevah, sestavlja prošnje za vojaško dopuste, oproščenja itd.

Kdo obrekuje našo cesarico? Dne 30. junija se je vršilo v veliki dvorani dunajskega rotočva zborovanje, na katerem so vsi govorniki z ogorčenjem govarjali proti tistim, ki razširjajo neresnične in žaljive vesti o naši cesarski dvojici, zlasti o naši priljubljeni cesarici Ziti. Govorniki so naglašali, da je prostozidarjem, ki raznašajo žaljive govorice o naši cesarski dvojici, zlasti naši cesarici radi svojega katoliškega prepričanja trn v peti. Kdor pa čuje govore vsenemških govornikov na raznih nemških volkstagih in kdor razdeljuje pisavo naših vsenemš-

kih listov, je pa prepričan, da se v tem oziru niti za las ne razločujejo od prostozidarstva, kajti gliha pač vseh štrih! Slišimo, da se tu v naših krajih trudijo posebno nemčurji, kako bi bolj silbeno širili gorostasne laži o naši ljubi cesarici. Take odpadniške barabe je treba brez usmiljenja javiti državnemu pravdnstvu.

Maršal Konrad-Hecendorff — odstavljen? „Sl. N.“ se poroča dne 4. julija z Dunaja, da se je na zborovanju nemških nacionalcev na Dunaju dne 4. t. m. razpravljalo o žalostnih dogodkih ob Pilavi. Nacionalci nameravajo v prvi seji državnega zbora vložiti interpelacijo, katere ost bo naperjena proti feldmaršalu Konradu-Hecendorfu, ki je bil med tem odstavljen.

Nemški državni tajnik za zunanje zadeve, pl. Kühlman je dne 9. t. m. odstopil. Cesar je njegov odstop sprejel. Virgi so ga vsenemci, ker je v svojem zadnjem govoru v drž. zboru povdarjal, da ni bila Anglija glavni vzrok sedanje vojne, temveč Rusija in da je z ozirom na sedanji položaj nemogoče končati vojno samo na bojiščih brez diplomatičnih pogajanj. Ker je napravil poklon Angliji in ker se je med vrstami izrekel za mir, se je vsled tega vsenemcem tako hudo zameril, da so sklenili ga strmoglaviti. Organizirali so vihar proti njemu in sklicali zborovanja; najhujše pa so ga napadali v časopisju. Napadi so postali tudi osebni. Vsenemško časopisje očita Kühlmanu, da je ob priliki sklepanja mirovne pogodbe z Rumunijo v Bukarešti obiskoval slaboglasne hiše in se sukal v nečedni družbi. Kühlman sicer toži časnikarje, a oprati se vendar ne more. Tako imajo v Berlinu vedno kako umazano zadevo, ki postavlja Nemce v čudno luč. — Za Kühlmanovega naslednika se imenuje sedanji poletnik v Kabinetu in Hinte.

Vojni cilji Nemčije. Nemški listi probčujejo sledeče zahteve, katere bo baie Nemčija stavila pri bodočih mirovnihi pogajanjih in sicer: 1. Nobenega premirja, nobenega prekinjenja podmorske vojne, odbijanje vsakega poskusa za sporazum, dokler se le en oboježen Anglež nahaja na francoskih ali belgijskih tleh in dokler ne pridemo mi v Pariz ali vsaj preden. Naši plašljivi sovražniki, ki računajo na ameriško pomoč, bi dobili z dogovori samo časa. 2. Združenje belgijske države, tako, da poleg samostojne notranje uprave ostane pod nemško vojaško in gospodarsko upravo. Samostojnost flamske dežele. Odstopitev flandrijske in francoske morske obali doli do Calaisa Nemčiji. 3. Odstopitev francoskih rudnikov Briev in Longwy Nemčiji. 4. Francoska nadalje odstopi trdnjave Belfort, Tour in Verdun in vse ozemlje, ki leži zapadno od njih. 5. Povrnitev vseh nemških kolonij, ki so pred vojno pripadale Nemčiji, vstevši Kiaučau. 6. Da se ustanovi svoboda morja, odstopi Angleška one dele vojne mornarice in postarje premoaga Nemčiji, katere ta zahteva. Gibraltar izroče Angleži Španiji. 7. Angleška izroči svojo vojno mornarico Nemčiji. 8. Angleška odstopi Egipt s Sueškim prekopom vred Turčiji; povrh pa tudi še vse otoke, ki so preje pripadali Turčiji in ostalo ozemlje. 9. Takoj je izprazniti zavzete kraje v Grški in je obnoviti to kraljevino s prejšnjim kraljem. 10. Razdelitev Srbije in Črnogore med Avstrijo in Bolgarijo, po natančnem specialnem dogovoru. 11. Skupne naše vojne stroške 180 milijard mark plačajo Amerika, Angleška in Francoska. Ta znesek se razdeli na imenovane države po pogodbi, ki bi označila delež in obseg surovin, ki se nam morajo takoj postati. 12. Naposled ostane nemška vojaška okupacija zavzetea francoskega in belgijskega ozemlja do tlej, dokler se od sovražne strani ne izpolnijo vse točke te mirovne pogodbe. Stroške za to okupacijo nosijo naši sovražniki. — Iz teh več kakor pretiranih nemških zahtev je pač dovolj razvidno, da na skorajšen mir ni niti misliti, ker ga vsenemški vojni hujskaci enostavno ne marajo.

139 milijard nemških dolgov. Iz Berlina se poroča, da ima Nemčija dosegal 139 milijard dolgov, trej toliko, kolikor to pred 20 leti znašali dolgovi vseh evropskih držav. Do konca tega leta bo imela Nemčija okrog 160 milijard mark državnih dolgov, Avstrija pa okrog 130 milijard kron.

Nobenega upanja na skorajšen mir. Na vojnem svetu četverosporazumovih držav je dne 5. t. m. izrekel angleški minister Bonar Law svoje mnenje, da se bliža ura odločitve v svetovni vojni. Ako po preteku nadaljnih tren mesecev Nemčija ne doseže svojega vojnega cilja, potem je vojna za njo izgubljena. Nemčija sicer kaže s prstom na vojni zemljevid, toda pogled na svetovni zemljevid je mnogo važnejši. Kakšna bo neki usola Nemčije, kadar bo po končani vojni izključena od svetovnega gospodarskega življenja? Nimam nobenega upanja na skorajšen mir. Vsi sovražni vojni in zahtevamo mir. Toda mir to prinesla samo končna zmaga.

Vojni svet četverosporazumovih držav. Pred dnevi se je vršil v Versaillesu na Francoskem vojni svet vseh četverosporazumovih držav, katerega so se udeležili politični in vojaški zastopniki omenjenih držav. Sprejeti so bili rezni važni sklepi. Dasi ravno se bila posvetovanja strogo tajna, se je vendar izvečelo, da so sklepali na imenovanem vojnem svetu o veliki svetovni ofenzivi proti Nemčiji in o gospodarskem bojkotu ali boju proti njej.

Wilsonovi vojni cilji. Predsednik Združenih držav Severne Amerike Wilson je imel dne 4. julija govor, v katerem je med drugim rekel, da se Amerika bojuje za sledeče vojne cilje, ki se morajo baie

uresničiti, še predno bo moglo priti sploh do miru in sicer: 1. Uničenje vsakega samovoljnega vladanja in moči, ki more sama za-se in tajno motiti svetovni mir, in ako bi sedaj bilo nemogoče jih popolnoma uničiti, jih je treba potisniti na tla do dejanske brezmoči. 2. Ureditve vseh vprašanj, kot ozemelj, gospodarskih, političnih in vprašanj glede vrhovnega vladarstva in sicer na podlagi svobodnega sprejetja te ureditve po narodu, ki je pri tem neposredno prizadet, ne pa na podlagi kakega dobička kakega drugega naroda, ki si želi kake druge ureditve v svrhu razširjenja vpliva ali vladstva. 3. Privolitve vseh narodov, da se bodo dali voditi od istih temeljnih načel časti do prava omikane družbe, načel, kakoršna veljajo za posamezne državljane modernih držav in sicer tako, da se bo vestno držalo vseh obljub in pogodb, da se ne bo povzročilo nobenih sebičnih naklepov in zarot ter da se ustvari medsebojno zaupanje na podlagi medsebojnega spoštovanja pravice. 4. Ustvariti se mora neka mirovna organizacija, ki bo jamčila, da bo celokupna moč svobodnega naroda zabranjevala vsako kršenje pravice, mirovna organizacija, ki bo ustanovila razsodišče, kateremu se bodo morala predložiti vsa mednarodna nasprotstva. — Ta temeljna načela moremo združiti v eno samo misel: Stremimo po vladstvu pravice, ustanovljene na privolitve vladanih in opirajoče se na organizirano mnenje človeštva. Teh velikih ciljev ni mogoče doseči, ako se želje in načrti državnikov samo premotrivajo ter da se samo poskuša iste doseči. Udejstvi se morejo le s soglasnimi željami mislečih narodov sveta, ki koprnijo po pravičnosti in upajo na pravičnost. Lepo priložnost za dosego tega nudi mir. Zaslepljeni pruski mogotci so poklicali v življenje sile, katere so malo poznali, sile, ki se jih, ako so bile vzbujene, nikdar ne more streči ob tla, kajti v njih se nahaja duh in končni smoter, ki sta neumrljiva in ki jamčita za slavno zmago.

V Moskvi so umorili nemškega poslanika grofa Mirbaha, ki je baie deloval na to, da pride Rusija popolnoma pod upliv Nemčije.

Izplenjeno nemško poslaništvo v Rimu. V prostore nemškega poslaništva v Rimu je vdrl povodora proslave zmage ob Pilavi več ljudi, ki so napravili precejšnjo škodo. Poroča se, da so med drugim uničili tudi tri velike slike nemške cesarske družine.

Turški sultan umrl. Turški sultan Mohamed V. je dne 3. t. m. umrl. Star je bil 74 let. Nov turški sultan je Vahid-Din, najmlajši brat rajnega Mohameda V. Rojen je bil dne 12. januarja 1861. — Novi turški prestolonaslednik je Abdul Medjid, sin sultana Abdula Azisa, ki je bil leta 1876 umorjen. Novi turški sultan si je našel ime „Mehmed VI.“

Obnovi naročnino! Kdor se ni obnovil naročnine za „Slov. Gospodarja“, naj to takoj stori, ker mu bo sicer list ustavljen. Naročnina znaša za pol leta 4 K in se pošilja po nakaznici na naslov: Upravištvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.

Knez nadškof dr. Kaltner umrl. V Solnogradu je dne 6. julija ponoči umrl solnograški kneznadškof dr. Baltazar Kaltner. Vzrok opapnenje žil. Umrl cerkveni knez je bil star 74 let. Knez nadškofsko stolico je zasedel l. 1914. Poprej je bil kneznadškof na Koroškem. R. i. p.

Duhovniške vesti. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Anton Somrek iz Šmartina pri Saleku na Sladkogoro, Ferdinand Žgank iz Dobrne na Prihoru in Ivan Vedečnik iz Vitanja v Sošanju. — Novo nastavljeni so kot kaplani č. gg.: Alojzij Ciglar pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Franc Hrastelj na Dobrni in Jožef Šketa v Sevaici ob Savi.

Visoko odlikovanje slovenskega vojnega kurata. Č. g. vojni kurat Bogdan Lendovšeki ki se naznača že dve leti neprenehoma na bojišču, je dobil kot tretje odlikovanje Signum laudis.

Zdravje cesarice Zite. Cesarica je bila zadnje dni bolna za influenco. Sedaj se ji je zdravje popolnoma povrnilo.

Ob priliki zlate poroke Matija Kovatič, posestnika v Grabonjskem vrhu pri Sv. Juriju ob Ščavnici so darovali gostje za Tiskovni dom v Mariboru 25 K in za Rdeči križ 20 K. Hvala!

Poroka. V sredo, dne 10. julija, se je v St. Ilju v Slov. gor. vršila poroka g. Ivana Roškar z g. Maliko Gornik. Kot starešine sta bila gg. Herzog in Kraner. Ženin je sin državnega in deželnega poslanca g. Ivana Roškar na Malni pri Sv. Juriju v Slov. gor., nevesta pa je hči veleposestnika in občinskega svetovalca g. Karla Gornik v Selnici ob Muri. Vrlima slovenskima novoporočenoma obilo sreče in neskončne blaginje!

V Jarenino! Kdor more, naj prihodnjo nedeljo, dne 14. julija, pohiti na Ciril-Metodovo slavnost obmejnih Slovencev v Jarenino!

V Velehradu — 30.000 romarjev. Na letošnji praznik slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda se je zbralo v Velehradu na Moravskem čez 30 tisoč romarjev iz vseh delov slovenskega Inga in severa. To romanje je bilo zajedno veličastna manifestacija za mir. Vsi češki poslanci so naglašali prizadevanje sv. Očeta in našega cesarja, da bi se sklenil mir.

Slovenski otroci v slovensko šolo! Slovenska vdova nas vpraša: Ali smem lesani vzeti svojega otroka iz nemške in ga vpisati v slovensko šolo? —